

Op expeditie met Sir Robin

IJSRIJDEN NA

'Als je voorbij die ijsberg aan bakboord bent en we dat *bergy-bit* wegduwen, is het water een paar honderd meter open.' Scheepsmaat Alex wijst schipper Sir Robin Knox-Johnston de weg door ijsbergen, schotsen en plukjes ijs die tussen ons en de kust dobberen. Ons doel: de onherbergzame achterkant van Groenland, Tunu.

AR GROENLAND

OVER DE VOORPLECHT HANGT IAN, het manusje van alles van de *Ariel*. Met een pikhaak prikt hij kleine stukjes ijs voor de boot weg. Wanneer een schots te groot is om weg te duwen staan mensen langs de reling met stootwillen klaar om een botsing te voorkomen.

De twintig meter lange Clipper 60 vaart langzaam een andere wereld in. De lucht is knisperend koud. Stronken en stronkjes ijs wiegen op de lange deining, een turkooizen ijstempel helt over en veert sloom weer terug. Het lijkt alsof de hemel op ons is gevallen en we tussen schapenwolken varen. Ijzige wolken met kartelranden en grotten en onverwacht diepe uitlopers, zodat we met een grote boog om ze heen moeten motoren. Het heldere water is bij vlagen bijna zwembadblauw, terwijl het een paar honderd meter terug nog diepzwart was.

Vanuit de mast schreeuwt Alex dat hij een hete kop thee wil - met drie scheppen suiker! - zodra hij beneden komt. Om weer te ontdooien. Zijn aanwijzingen en het gepruttel van de motor zijn de enige geluiden die we horen. Af en toe steekt een zeehond zijn bruine kopje boven water,

besluit ons niet interessant te vinden en buitelt weg. Het lijkt alsof in de verte een walvis proest, maar het is ijs dat van een schots afbreekt en in het water glijdt.

HET IS EEN GEVARIEERD GEZELSCHAP dat aan boord van de twee schepen de drie dagen durende oversteek heeft gewaagd. Schilders, artsen, bergbeklimmers en leraren uit Engeland, de Verenigde Staten, Noorwegen en Zuid-Afrika hebben tweeënhalve week of meer vrij genomen om Groenland te verkennen in gezelschap van de grote avonturier Sir Robin Knox-Johnston. Hoewel er een aantal twintigers aan boord is, ligt de gemiddelde leeftijd rond de vijftig en zijn de kinnen overwegend bebaard.

Al snel na vertrek neemt een deel van de bemanning 'contact op met Huey en Burt over de grote witte telefoon' zoals Ian het uitdrukt. 'Spreek die namen maar eens uit boven een wc-pot en kijk wat er gebeurt.' Terwijl er voor sterkere magen dan de mijne eieren met spek gebakken wordt, telefoneer ik boven de (grote, witte) wc met Huey en Burt. Gelukkig ben ik niet de enige die het duo regel-

HET LIJKT ALSOF IN DE VERTE EEN WALVIS PROEST, MAAR HET IS IJS DAT VAN EEN SCHOTS AFBREEKT EN IN HET WATER GLIJDT

matig aanroept, de halve bemanning ligt in stilte te lijden. 'Als je je ziek voelt, kan je het beste wit brood met jam eten,' steekt Ian ons nog een hart onder de riem. 'Dat ziet er namelijk nog hetzelfde uit als het weer terugkomt.'

Hij is al sinds het vertrek uit Plymouth, twee maanden geleden, aan boord en is onder andere verantwoordelijk voor het toilet. Hij moedigt ons steeds aan vooral buiten over te geven. 'De frisse lucht zal je goed doen.' Maar als ik een luchtje ga scheppen, komt er net een bord met spiegeleieren, spek en witte bonen in tomatensaus langs. Ik haak mijn lifeline weer vast en hang over de reling.

Dan spot iemand een walvis. Met jong. Op ramkoers met de Ariel. We maken foto's, ginnegappen over botsingen met walvissen en zien het duo steeds dichterbij komen. Is dit de bedoeling van het wijfje, voelt ze zich bedreigd of is ze gewoon gezellig met de kleine op stap en zich van geen schip bewust?

Op een walvis tegen of onder de boot zitten we niet echt te wachten, dit is een zeiljacht, geen ijsbreker. Als de twee een kleine vijftig meter van de boot vandaan zijn, start

Knox-Johnston de motor. De walvissen duiken onder en verdwijnen. Onder onze boot? Of hebben ze het geluid gehoord en hun koers veranderd? Ik ben niet meer de enige die over de reling hangt, iedereen kijkt over mijn schouder mee of de walvissen nog zullen opduiken. Een paar minuten later zien we ver weg van ons water omhoog spuiten. Moeder en kind laten ons met rust, de camera's stoppen met klikken en de rust keert weer op het schip.

Niet voor lang, want Sir Robin zit achter de computer en wacht op 'de ijsfax'. 'Ik ruk die Aussie zijn kop van zijn romp als ik hem in handen krijg. De computer is alweer gecrashed!' We schrikken op van de scheldkanonnade achter de navigatietafel. Knox-Johnston is nog van de oude stempel. Toen hij de wereld rondzeilde kwamen er geen faxen via de computer aan boord, bestond er nog niet zoiets als een verkeerd geïnstalleerd programma. De moderne tijd, die gepaard gaat met computers en een kritische bemanning, is af en toe nog wennen voor de zeebonk.

SIR ROBIN KNOX-JOHNSTON

Een ouderwetse Britse avonturier, zo zou je Sir Robin Knox-Johnston (59) waarschijnlijk het best kunnen omschrijven. De hele wereld heeft hij gezien, was het niet aan boord van de schepen van Her Majesty's handelsvloot, dan wel op zijn boot *Suhaili*, het verrassend kleine scheepje waarmee Sir Robin in 1968/69 als eerste non-stop en solo de wereld omzeilde. Als oefening in zeezeilen had Knox-Johnston, die voor zijn prestatie geridderd werd, *Suhaili* van India naar Engeland gezeild. Het beviel en Sir Robin kon beginnen aan de Golden Globe Race, die hij als eerste zou uitzeeilen. 'Dat is iets wat niemand je meer kan afnemen, als eerste solo de wereld om,' zegt Knox-Johnston.

'Anderen zijn misschien wel sneller, maar ik zal altijd de eerste blijven.' Na deze race volgden de Whitbread Race, een derde *circumnavigation*, zeiltochten naar de uithoeken van de aarde en een klimexpeditie naar Groenland met collega-waaghals Sir Chris Bonington, een befaamd bergklimmer. Hij mag dan wel altijd de eerste blijven, maar het steekt Sir Robin dat hij niet meer de snelste is. Daar wordt echter aan gewerkt. Zijn volgende project is een recordpoging met een veertig meter lange multihull. Geen slecht streven voor iemand met de VUT-gerechtigde leeftijd. Hoewel niet erg literair be- gaafd, heeft Knox-Johnston toch een aantal interessante

boeken op zijn naam staan. Vooral het verhaal van zijn reis om de wereld in 1968, 'A world of my own' is voor zeezeilers verplichte kost. Verder schreef de zeiler in samenwerking met Chris Bonington over hun gezamenlijke onderneming het boek 'Sea, Ice and Rock. Sailing and climbing above the Arctic'. Het instructieboek 'Basic Coastal Navigation' is ook op video te krijgen.

Clipper Ventures

De twee Clippers die naar Groenland voeren, zijn onderdeel van een vloot van acht schepen die vorig jaar de Clipper Round the World Race heeft gezeild. Op dit moment is de vloot alweer onderweg voor de volgende race rond de wereld. In de tussenliggende periode werden de schepen gebruikt voor corporate-sailing

en de Groenlandexpeditie. De expeditie bestond uit vier etappes. Begin juni verlieten de schepen de haven van Plymouth in Engeland op weg naar de zuidwestkust van Groenland. Op het gemak werd de daaropvolgende twee maanden de kust van Narsarsuaq tot Angmagssalik verkend, met een klein uitstapje naar IJsland om de voorraden aan te vullen en nieuwe bemanningsleden op te pikken.

Meer informatie over reizen met Sir Robin bij:
Clipper Ventures
 Incon House,
 10 Stilebrook Road,
 Olney, Buckinghamshire
 MK 46 5EA, UK
 Tel.: 00 44 12 34 71 15 50
 Fax: 00 44 12 34 71 12 50
 Internet:
www.clipper-ventures.com

NA ANDERHALVE DAG VAREN went iedereen aan de deining en kruipt zelfs Sue, de vrouw van Sir Robin, uit haar kooi. Ze had genoeg zeeziektepillen geslikt om twee dagen lang apestoned in haar slaapzak te kunnen blijven en komt nu diep ademend het trapje naar de kuip op. Een kleine tien knopen doen we, het schip hangt schuin in de golven, water spuit door het gangboord. We zeilen met gereefd grootzeil, fok en een dampende schipper.

Met een sigaar tussen snor en baard en de blik op oneindig staat Sir Robin aan het roer. Hoe heftig de ruzies met zijn huisarts ook zijn, Knox-Johnston weigert te stoppen met roken. Toen hij terugkwam van zijn eerste soloreis om de wereld, zo vertelt hij, vroeg de verzamelde pers wat het zwaarste moment was tijdens de reis. 'Niet de stormen, de Zuidelijke Oceaan of de lange periode van eenzaamheid,' Sir Robin lacht weer hard, hoewel hij de anekdote ontelbare keren verteld moet hebben, 'Het was het moment dat ik mijn laatste peuk over de reling zag verdwijnen.'

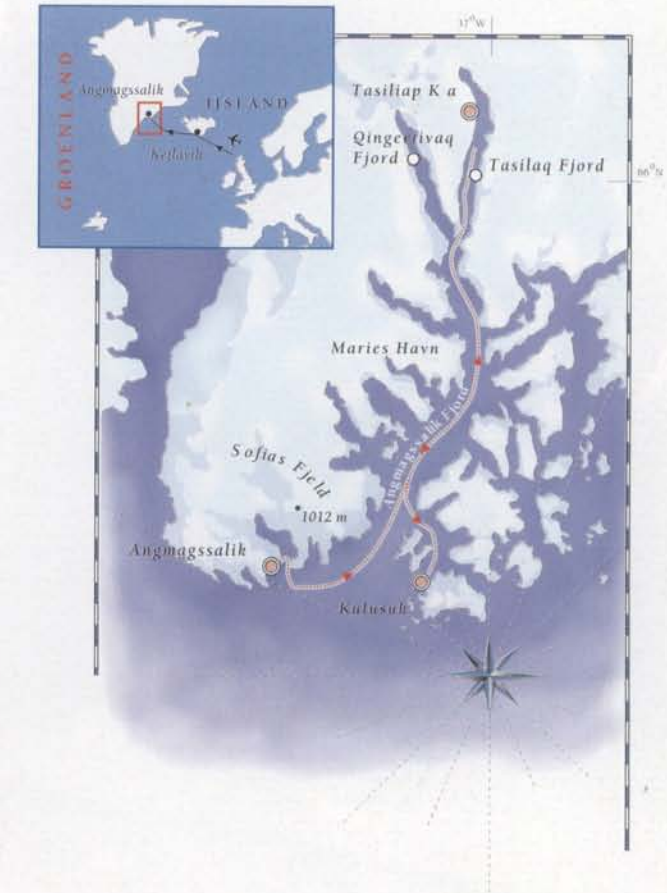
De scheepsmaten Ian en Alex zijn minstens zulke verstokte rokers. In een net boven het aanrecht liggen tientallen sloffen sigaretten. 'Ik heb drieduizend sigaretten gekocht,' Alex trekt een frons tussen zijn wenkbrauwen terwijl hij een nieuw pakje aanbreekt. 'Maar ik maak me toch een beetje zorgen of het wel genoeg zal zijn.' 'Er is niets lekkerder dan roken in de frisse zeelucht,' grijnst Ian als hij het dek opstapt en zijn kop in de wind steekt.

NA TWEE DAGEN ZEILEN krijgen we Groenland in zicht. Groen is het niet, het land is eerder wat bruinig. 'You ain't seen nothing yet,' bromt Sir Robin als we stuiten op het pakjies waar we eerst doorheen moeten. Hij kan het weten, in 1991 heeft hij met de Britse bergbeklimmer Chris Bonington in het noorden van Groenland een berg beklommen. Hij is al eerder in deze wateren geweest, heeft veel grotere stukken ijs gezien, maar voor de rest van de bemanning is het allemaal nog nieuw en erg spannend. Want wie kent nou niet het verhaal van de *Titanic*?

Richard gelooft na drie dagen zeilen eigenlijk nog steeds niet dat hij nu op de kust van Groenland afstevent. Als uitgever van een Brits zeilblad werd hij tijdens een lange avond in de pub door de hoofdredacteur overgehaald een echtelijke ruzie te riskeren en de volgende dag naar IJsland af te reizen. 'Wie gaat er nou in de zomer net onder de Poolcirkel zeilen?' Hij schudt zijn hoofd. 'Het lijkt hier net één grote gin-tonic met ijs.'

Hoe dicht we Groenland naderen, hoe moeilijker het wordt een bevaarbare weg te vinden. Het ijs beweegt ogenschijnlijk langzaam, maar een ruime doorgang kan in een paar minuten geblokkeerd zijn door afgebroken stukken gletsjer. *Antiope*, de Clipper die Ariel vergezelt op haar tocht langs de kust van de noordelijkste provincie van Denemarken moet regelmatig een alternatieve route zoeken.

'Ongeschonden door het ijs komen is een kunst apart,' zegt David, met 77 jaar de nestor van het gezelschap. Sir Robin vaart de Ariel met volle kracht vooruit, stopt, zet de

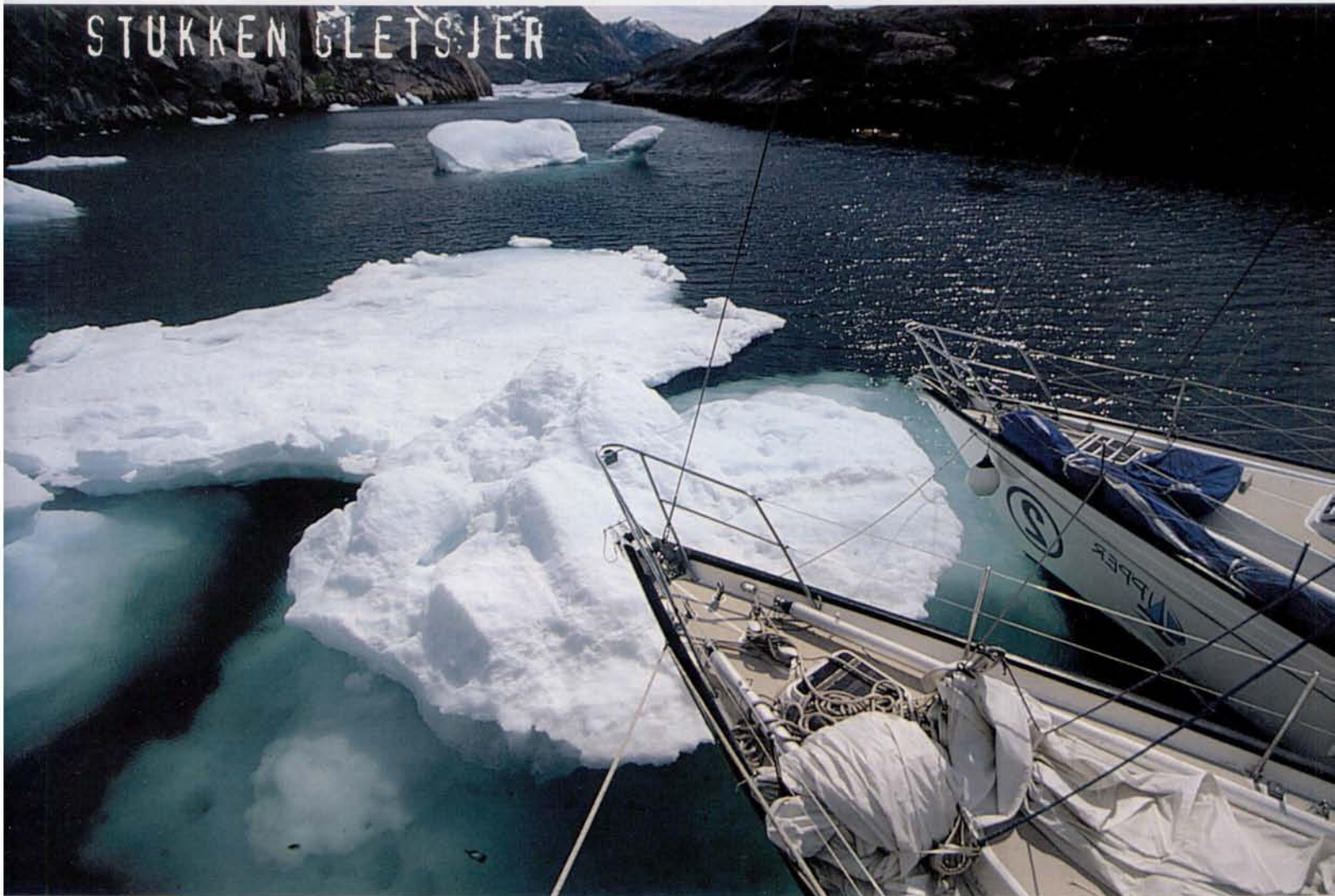

motor weer in zijn achteruit. Dan manoeuvreert hij de boot voorzichtig tussen twee schotsen door, gaat langzaam vooruit en schuift de voorkant behoedzaam op een ijsschots. Op halve kracht gaan we vooruit. Ariel bestuurt de ijsschots en creëert zo een doorgang naar meer open water. David slaat het gefascineerd gade. 'Dit is niet zomaar motoren, ik zou er vreselijk nerveus van worden. Kijk hoe Sir Robin dat doet, hij heeft de boot helemaal onder controle.'

David's eigen bijdrage aan de veilige doortocht bestaat uit urenlang op de voorplecht staan en waarschuwen voor kleine stukjes ijs. Zijn neus, het enige onbeschermd deel van zijn lichaam is inmiddels knalrood en aan de vierde laag vel toe. Maar het liefst staat David in het kombuis, zet thee of maakt een onbestemde, maar zeer voedzame maaltijd. Hij heeft zijn leven lang op boten rondgelopen, eerst in de marine en toen als schilder voor de Britse marine. Eigenlijk vindt hij de Clipper waarop hij zich nu bevindt maar niets. 'Dit zijn geen echte schepen,' zegt hij, terwijl hij een aangebrande snelkookpan met een mesje schoonkrabt, 'Het zijn pretboten, erg dure pretboten.'

DE PRETBOTEN ANKEREN na drie dagen zeilen en ijsrijden in de haven van Angmagssalik. Donkerbruin verbrande Inuit-kinderen kijken nieuwsgierig naar de twee schepen met ongeschoren buitenlanders. In de zomer gaat de zon hier maar een paar uur per dag onder en tot 's avonds laat spelen de kinderen op straat. Een klein boot-

HET IJS BEWEEGT OGENSCHIJNLIJK LANGZAAM, MAAR EEN RUIME DOORGANG KAN IN EEN PAAR MINUTEN GEBLOKKEERD ZIJN DOOR AFGEBROKEN STUKKEN GLETSJER

je vaart langs de onze. Er ligt een dode zeehond op de voorplecht. De schipper zwaait vrolijk, terwijl Sir Robin de bemanning van Ariel toeschreeuwt een lijn door te zetten.

De nederzetting van Angmagssalik is met 1600 zielen een van de grootste aan de oostkust en ligt beschermt in de Kong Oskarhavn, een middelgrote baai omringd door bergen met nauwelijks begroeiing. Alleen wat gras en mos weet zich op de granietrotsen te handhaven. Lage heuvels, door gletsjers eeuwenlang afgesleten, liggen naast bergen als kathedralen, die met hun spitse toppen bijna tot in de hemel reiken.

Tegen een helling zijn groen, rood, blauw en paars geverfde houten huizen geplakt. Sommigen staan op palen, andere lijken lukraak tegen de helling gesmaakt te zijn. Naast en onder de huizen ligt vuilnis opgestapeld.

Poolhonden scharrelen ertussendoor, hoog gejack klinkt op. Overal staan deuren open en spelen kinderen. Het pleintje met het postkantoor en de winkel is de ontmoetingsplaats van de lokale bevolking. Hier flaneren jonge meisjes in Spice Girls T-shirts, moeders met kleine kinderen, mannen in *four wheel drives*.

De winkel is van alle markten thuis. In grote hoeveelheden liggen de etenswaren opgestapeld. De bevoorradingsboot is even voor ons gearriveerd en brengt veel van alles. Sanex douchecrème, paprika's, munitie, bier, volle melk en bevroren kip. Zo vaak komt het schip niet en het is dan ook een drukte van belang bij de kassa's. Aan de toeristen is ook gedacht: Groenlandse vlaggetjes, cd's met Inuit-muziek, benen kunstvoorwerpen; in Angmagssalik hebben ze goed begrepen wat buitenlanders willen. 'Ik dacht, ik koop een knuffelzeehondje voor mijn doch-

terte,' zegt de Amerikaanse Bob. 'Maar ik weet niet hoe ik dit ga uitleggen, het is gemaakt van echt zeehondenpels.'

'ALS JE OVERAL BENT GEWEEST, dan is er altijd nog dat eiland in het noorden.' Sir Robin, initiatiefnemer van de expeditie en eigenaar van Clipper Ventures, is meerdere malen rond de wereld gezeild. Eind jaren zestig als eerste non-stop in zijn eentje, jaren later onder andere nog in de Whitbreadrace en weer later nog zo snel mogelijk op de catamaran *Enza New-Zealand*. Daarnaast maakte hij talloze 'korte' trips naar de uithoeken van de wereld. De fascinatie voor Groenland en de schaarse bewoners was na het avontuur met Bonington zo groot, dat Knox-Johnston in 1998 opnieuw een zeil- annex klimexpeditie opzette.

Plaatsen waar geen mensen zijn, hebben eigenlijk Knox-Johnston's voorkeur. 'Wat mij zo aantrekt in Groenland is de ongereptheid van het eiland, de wildernis en het feit dat grote delen van het land nog niet betreden zijn door mensen. Het is moeilijk om er te komen, of om de meer afgelegen plaatsen te bereiken. Met een boot gaat het waarschijnlijk nog het makkelijkst, al ben je wel erg afhankelijk van het ijs.'

Het zeilen zelf vindt Sir Robin niet erg spannend, dat heeft hij in veel extremere omstandigheden gedaan. Het landschap, hoe indrukwekkend ook, was voor hem evenmin het hoogtepunt van de reis. 'Je kan niet "overweldigend" blijven zeggen.' Nee, wat hem vooral zal bijblijven zijn de twee Inuit die tijdens de tweede etappe vijf dagen aan

boord zijn geweest. 'Het zijn fantastische zeelui, ik heb veel bewondering voor hun zeemanskunst. Deze twee waren ook jagers, die het gebied op hun duimpje kennen. Als je met ze rondloopt wijzen ze zo de planten aan die eetbaar zijn. We zijn met ze aan land gegaan, om ze te zien jagen op zeehonden, al is dat niet erg politiek-correct natuurlijk. Maar zij moeten leven van de jacht, dus je kan het ze niet kwalijk nemen.'

Zelf jaagt hij ook graag, al heeft hij de zeehondjes met rust gelaten. Maar in Angmagssalik gaat het nieuwtje de ronde dat een paar mijlen noordwaarts een ijsbeer is gesignaleerd, dus zit Knox-Johnston op het dek en poetst zijn geweer nog maar eens op. 'Ik wil helemaal geen ijsbeer schieten,' zegt hij zachtjes, 'maar vertel dat maar niet aan de rest, ik heb een reputatie hoog te houden.'

ONBEDOELD BLIJVEN WE LANGER in Angmagssalik hangen. Het ijs heeft vlak nadat wij de Kong Oskarahavn invoeren de toegang geblokkeerd. Tijdens de voorbesprekingen voor de reis werd voor deze mogelijkheid al gewaarschuwd, maar echt rouwig zijn we er niet om. Veel bemanningsleden ontpoppen zich aan wal als fanatieke wandelaars en 's ochtends komen de wandelschoenen te voorschijn, gaat de lunch in de rugzak en wordt besloten welke berg vandaag de onze zal worden.

Ander voordeel van de geblokkeerde haven is dat we nu vaker kunnen douchen en vers brood kunnen halen, maar vooral dat er een bar in de buurt is. De dag sluiten we meestal af met nog een kleine bergwandeling richting

hotelbar. 'Dat pad is zo steil, dat je wel veel moet drinken als je boven komt', verklaart Richard zijn zoveelste flesje bier. Als we teruglopen hebben we zicht op de haven. Een flinke ijsberg drijft vlakbij de boten en aangezien het toch nog licht is, vullen we de glazen nog maar eens. Met vers ijs natuurlijk.

Ook wanneer we vanuit Angmagssalik doorvaren naar een aantal fjorden meer noordwaarts blijft het weer goed. Zo goed zelfs dat de geplande hike in de bergen rondom de Tasilaq-fjord uitloopt tot een klim van drie dagen. Matt Dickinson, een professionele bergklimmer en door Sir Robin uitgenodigd mee te gaan om de klim-

mers te begeleiden, haalt er zijn hart op. 'Groenland is geweldig om te klimmen, de rotsen zijn prima en er zijn zo veel bergen waar nog niemand op geweest is.' Toen we de fjord invoeren, zag Matt tot zijn grote irritatie een aantal tentjes staan, dus helemaal onbetreden was het gebied niet. 'Al die toeristen, het lijkt hier wel Piccadilly Circus op zaterdag,' moppert hij als er acht Zwitsers blijken te kamperen.

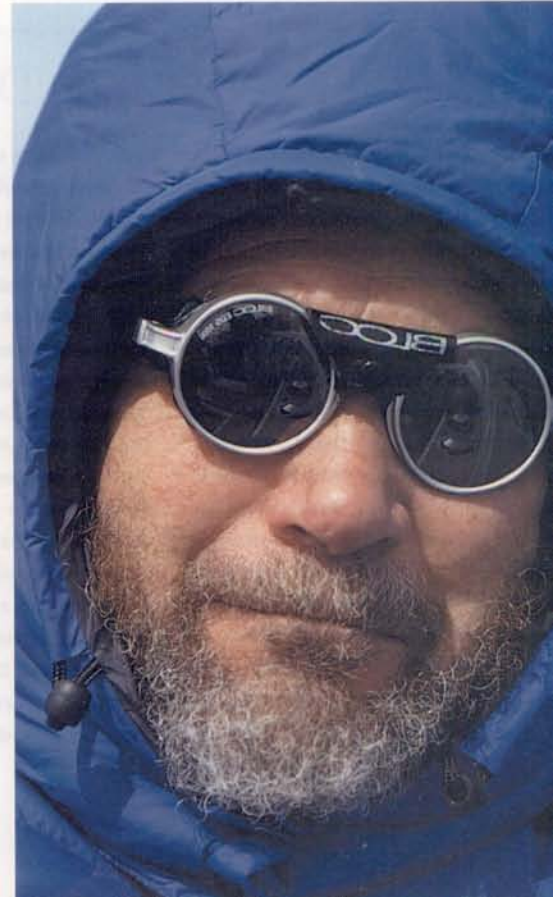
HET EILAND KULUSUK is het einddoel. Als we er naar toe varen, trekt de mist vier witte muren om ons op. Contact met Antiope kan alleen nog via de radio. Tijdens de nacht zijn grote brokken ijs de fjord ingeschoven, maar we moeten door. Alle hensen is aan dek en hangt met stootwillen over de reling. Een reusachtige witte doemt op uit de mist. De ogen steken dreigend net boven het water uit, we wachten tot hij zijn bek opent en ons in een hap verzwelgt. Sommige ijsbergen hebben nauwelijks ijs onder water en het kleinste golfje kan ze al laten kantelen. Behoedzaam en zelfs fluisterend varen we om de huizenhoge vis heen. Vissen van ijs moet je niet wakker schudden, zeker niet als ze twee keer zo groot zijn als de boot waar je zelf op zit.

De charme van Groenland is de leegte, het 'kleine-mensen-in-de-grote-natuur-gevoel' dat je krijgt als je tegenover een enorme, eeuwenoude gletsjer staat. Zelfs Sir Robin, nooit verlegen om een sterk verhaal of een luidruchtige opmerking, valt af en toe stil. Toch kunnen we het niet laten om te genieten van het enige triomfje over Moeder Natuur dat ons gegund is. Elke avond tijdens de borrel klinkt hetzelfde: 'Breek de gletsjer nog maar eens aan, we hebben ijs voor de gin en tonic nodig.'

KLEDING BOVEN DE POOLCIRKEL

Het was midden juli en hoogzomer in grote delen van Europa, toen Marjolein van Rest voor de kust van Groenland voer. Ze vertelt: 'Kwart voor acht 's ochtends trek ik dunne thermische handschoenen aan en hul ik mijzelf in laag op laag. De dikke sokken, voetloze maillot en het T-shirt heb ik al aan, daar slaap ik ook in. Maar dan de tweede laag: een dunne wollen coltrui, fleece Long-John en sokken en een ijstrui. Genoeg om in het kombuis thee te gaan halen. De volgende laag ligt klaar: de voorbereiding voor de tocht naar buiten moet niet al te licht worden opgevat. Shawl om, muts op, laarzen aan. Onder de trap naar de kuip hangt de finishing touch: het zeilpak met extra voering en de eveneens gevoerde handschoenen. Robbert Verboon van de firma Imhoff in Weteringbrug heeft er voor gezorgd dat ik zonder al te veel klappertanden naar

Groenland kon zeilen. Ik had de zomer nog in mijn hoofd toen ik me voorbereide, hij stopte het ene na het andere fleec-kledingstuk in mijn tas. En vooral mijn zeilpak, een Imhoff Ocean Line, met de hoge opstaande kraag en onvermoede zakken bleek onmisbaar deze zomer. Hoewel we zeilden met zon, redelijk goed weer en lekkere wind, bleef het nodig ons elke keer weer goed in te pakken voor we aan dek gingen. Neem bij een reis naar Groenland dan ook liever te veel mee, dan te weinig: niets kan een vakantie zo verpesten als afgevroren vingers. Draag laagjes en ademende stoffen, zoals wol en voeg je tenslotte bij de andere Michelin-mannetjes aan boord.' Voor meer informatie kunt u terecht bij Imhoff in Weteringbrug, tel.: 071 331 59 00.

GROEN, ROOD, BLAUW EN PAARS GEVERFDE HOUTEN
HUIZEN STAAN OP PALEN, ANDERE LIJKEN LUKRAAK
TEGEN DE HELLING GESMAKT TE ZIJN

HET GROENE EILAND

Veertigduizend kilometer kust heeft het grootste eiland van de wereld. Kalaallit Nunaat, het land van de mensen, zoals Groenland door haar bewoners wordt genoemd, heeft een totale oppervlakte van 2,75 miljoen vierkante kilometer. Het is uiterst dun bevolkt. De 55.000 mensen die op Groenland wonen, leven in enkele dorpen en dorpjes langs de kust. Soms in gehuchten niet groter dan een aantal huizen, een postkantoor annex winkeltje en een kerk. Plaatsen rond of boven de poolcirkel zoals Thule aan de west-, of Angmagssalik aan de oostkust zijn het grootste deel

van het jaar onbereikbaar voor schepen. Metersdik ijs blokkeert dan de toegang tot de haven. Tijdens de zomermaanden smelt het ijs en breekt het in kleinere stukken. Beroeps- en pleziervaart kunnen zelfs dan nog alleen voorzichtig manoeuvrerend de havens bereiken. De ijskap in het binnenland bedekt 85 procent van Groenland's totale oppervlakte en bereikt in het centrum een dikte van drie kilometer. Tien procent van de zoetwatervoorraad van de wereld is opgeslagen in deze ijskap. De 1,8 miljoen vierkante kilometer ijs is zo zwaar dat het grondoppervlak midden

in het eiland honderden meters is gedaald en een 350 meter diepe kom is ontstaan. Voor geologen is Groenland een waar paradijs. De oudste gesteenten ter wereld (3,7 miljard jaar oud) zijn op het eiland gevonden. Ter vergelijking: de leeftijd van de aarde wordt geschat op 4,6 miljard jaar.

De bevolking van Groenland bestaat voor tachtig procent uit Inuit, een mix van de volken die de afgelopen vijf- tot tienduizend jaar vanuit Canada over het eiland zijn uitgewaaid en in de onherbergzame omgeving hebben weten te overleven. Weinig tastbaars is overgebleven van deze culturen, maar alleen al het feit dat ze er al zo lang leven, zegt wat over de

taaiheid van de mensen. De resterende twintig procent is Deens of stamt af van de Scandinaviërs die sinds de achttiende eeuw nederzettingen hebben gesticht op Groenland. Sinds die tijd beschouwde Denemarken het eiland als een kolonie. In 1953 lijfde het Groenland in en werd het eiland de noordelijkste provincie. Net als vroeger leven de Groenlanders nog steeds voornamelijk van de jacht, hoewel tegenwoordig de visserij steeds belangrijker wordt. De exploitatie van de bodemschatten als olie, goud en zink wordt bemoeilijkt door de barre natuurlijke omstandigheden, al wordt daar nu wel een begin mee gemaakt.